

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 107. Arnaldistæ ex Abbatia Portus Regii in Campis ejecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](#)

Franciæ Marescallo consuetas preces in Sæc. XVII.
Purpuratorum Collegio fundi noluit, A. C. 1639.
propterea vero Galliarum Regis indi-
gationem incurrit.

§. CVII.

*Arnaldistæ ex Abbatia Portus Regii
in Campis ejus.*

Cum in Jansenismi Historia frequens occurrat mentio Portus Regii in Campis, haud injucundum erit, succinctam saltem illius subjungere relationem. Hoc nomen igitur inditum erat Abbatiae Ordinis Cisterciensium ab Odone Sullio Parisiensi Episcopo circa Annum Domini millesimum ducentesimum quartum pro duodecim Monialibus fundatæ, ac sexto lapide ab urbe Parisina dissipitæ. Augebantur hujus Abbatiae redditus liberalitate ipsius S. Ludovici Franciæ Regis, insuper Honoriū III. Papa amplissimos eidem contulit favores, concessitque, ut Laici tedium hujus sæculi ad vitæ correctiōnem permoti in segregato ædificio salutis portum invenire possent: unde accidit, quod plures generis nobilitate, ac scientia celebres Viri relicto sæculo ad ædes, ubi olim S. Theobaldus hujus Abbatiae Superior habitabat, solitudinis ac pietatis amore confugerint:

Z 3

Ex-

Racin. Abr.
Hist. de
Port-Royal.
Heliot. Hist.
des Ordr.
p. 4. c. 44.
tom. 4.

Sæc. XVII. Exeunte autem saeculo decimo sexto
A. C. 1639 regularis disciplinæ fervor aut ætatis
vitio, aut civilium bellorum licentia
pene extintus videbatur: Maria au-
tem Angelica Arnaldina, quæ pro con-
sueta illius ævi corruptela ad Patris sui
preces ab Henrico IV. Regen non nisi un-
decim annos nata in Abbatissam sue-
rat nominata, lapsam disciplinam ad
vetera Ordinis sui instituta revocare
aggressa est, superatisque pene innu-
meris obstaculis & oppositionibus in
pluribus aliis Monasteriis SS. Benedicti
& Bernardi Spiritum resuscitare fecit,
egregiam opem præstantibus S. Fran-
cisco Salesio, & Franciscā de Chantal.
Hisce monialibus sese aggregabat Ma-
ter Agnes Arnaldina Angelicæ Soror,
quæ San-Cyrana Abbatia Regi resti-
tuta, circa annum hujus saeculi deci-
mum nonum in Portus Regii Coadju-
tricem nominata, Constitutiones a Joan-
ne Francisco Gondio Parisensi Archi-
episcopo approbatas conscripsit. Post-
quam vero Monialium numerus ultra
Monasterii vires, & ambitum accreve-
rat, atque ex ipsius loci angustiis Mo-
niales crebris ægritudinibus infestaren-
tur, anno Christi millesimo sexcentesimo
vigesimo quinto Mater Angelica om-
nes Religiosas Virgines ex Portu Regio
transtulit ad amplius Asceterium, quod
ejus

ejus Mater Catharina Arnaldina in Pa- Sæc. XVII.
risensi suburbio ad S. Jacobum suo ære A. C. 1639.
erexerat. Favebat hisce Monialibus
summopere Maria Medicæa Franciæ
Regina, ad cuius preces Ludovicus
Rex ejus Filius ab expeditione Rupel-
lensi redux, annuente etiam Urbano
VIII. Papa anno hujus sæculi vigesimo
nono concessit, ut deinceps hujus Mo-
nastrii Abbatissa haud amplius ex Re-
gis nominatione, sed Monialium ele-
ctione quolibet triennio innovanda fie-
ret, ac deinceps non ultra Cistercien-
sium Ordinis Præposito, sed Parisiensis
Episcopi jurisdictioni subesset. Fausta
hæc auspicia paulopost turbabantur dis-
sidiis ob inventum novum quoddam in-
stitutum perpetuæ adorationis SS. Sa-
cramenti exortis, quibus accedebat
controversia de arcana corona SS.
Sacramenti, quam precandi formam,
ut supra meminimus, Pontifex æque
ac Facultas Theologica damnaverant:
Joannes vero Vergerus, cui Rex anno
Christi millefimo sexcentesimo vigesimo
San - Cyranam Abbatiam contulerat,
pro aris & focis propugnabat, & vero-
similius ipius pro Religiosis Virginibus
Portus Regii composuerat. Dein si-
mulatæ San - Cyranæ pietatis studio,
ac fallaci verborum profluvio infatuata
Mater Angelica familiarius de animæ

Sæc. XVII. suæ statu cum eodem versari cœperat,
A.C. 1639 atque improviso prorsus consilio non
modo se, sed cunctas Asceterii sui Mo-
niales ejus directioni commisit: inde
vero evenit, ut intra exiguum tempo-
ris spatum hæ Virgines, quæ prius
religiose & in simplicitate cordis sui
Deo deserviebant, & frequentem Eu-
charistiae & Pœnitentiae usum in delitiis
habebant, a suo Moderatore depravatae
ab utriusque Sacramenti usu sub di-
gnioris præparationis specie averteren-
tur, suisque erroribus immortuæ per-
rent. Non deerant ex hisce Virginibus
nonnullæ, quæ hujus novi Moderato-
ris fallacias suspicatae, apud Patrem Vi-
gierum Sacerdotum de doctrina Chri-
stiana Præfectum quererentur, se sub
novo animum exactius ad Pœnitentiae
Sacramentum disponendi obtentu non-
nisi post longissimas procrastinationes
ab eo absolví, earumque potissimas ob-
assiduas hasce dilationes sensim in tan-
tas conjici angustias, animique curas,
ut aliae ad hoc Sacramentum & Eucha-
ristiam accedere non auderent, aliae
vero ad summam morum licentiam, ob-
durationem animi vel desperationem in-
ducerentur: nonnullæ etiam S.Synaxin
nequidem in Paschate reciperent, sed
joco exploderent. Harum igitur lamen-
tis, ac impendentis ruinæ periculo ex-
citatus

citatus Richelius Cardinalis, San - Cy- Sæc. XVII.
 randum carceri mancipari jussit, Monia- A. C. 1639.
 les vero relicto Parisiensi Portu Regio
 ad pristinum Portus Regii in Cam-
 pis Conventum reversæ sunt. Eo au-
 tem tempore, quo hæ in Parisino Mo-
 nastryo degebant, Antonius le Maitre
 Angelicæ Nepos, Arnaldus, Andil-
 lyus ejusdem fratres, Sacius pluresque
 alii, qui se Solitarios nominarunt, ad
 Portum Regium secesserant; nam Ma-
 ter Angelica, & Agnes Abbatissa in
 suo Monasterio facultates & locum de-
 derunt Abbatii San - Cyrano, ejusque
 Doctrinæ faventibus, qui tamen postea
 de Jansenii erroribus suspecti, inde ex-
 cedere jussi sunt.

Eodem anno non deerant quam-
 plurimi, qui apud Richelium Cardina-
 lem pro Abbe San - Cyrano depreca-
 rentur, quibus tamen ipse reposuit, quod
 Germania & Francia ex integro adhuc
 Catholicæ forent, si Lutherus & Cal-
 vinus in tempore in carcere, ubi haud
 amplius nocere potuissent, fuissent
 detrusi.

§. CVIII.

*Collectio tractatum de libertatibus
 Ecclesiae Gallicanae a Regio Se-
 natu proscripta.*

Z 5

Jam